

Vergaderjaar 2014–2015

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1922

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 november 2014

Naar aanleiding van recente persuitingen over de terugtrekking van de leveranciers van schoolfruit informeer ik u graag over de stand van zaken.

De EU-schoolfruitregeling (Verordening (EU) nr. 288/2009) voorziet in de mogelijkheid van EU-steun voor verstrekking van groenten- en fruitproducten aan kinderen in onderwijsinstellingen en bepaalde daarmee gepaard gaande kosten. Het kabinet is, zoals uw Kamer bekend, op basis van het subsidiariteitsbeginsel geen voorstander van een schoolfruitregeling op EU-niveau. Het kabinet heeft echter wel gelegenheid geboden om in te tekenen op de bestaande schoolfruitregeling op voorwaarde van private cofinanciering. De Europese Unie betaalt sinds dit schooljaar 75% van de gemaakte kosten voor het fruit. Indien bedrijven willen deelnemen aan de regeling, moeten zij middels eigen bijdrage of sponsoring zelf zorgen voor de private cofinanciering van 25%. Hiervan is sinds 2009 door diverse leveranciers gebruik gemaakt, ook toen het EU-cofinancieringspercentage nog op 50% lag en het private cofinancieringsdeel daarmee eveneens op 50%. Het Ministerie van Economische Zaken draagt de uitvoeringskosten voor de schoolfruitregeling. Er zijn ook landen (Zweden, Finland en Verenigd Koninkrijk) waar de schoolfruitregeling nationaal niet is opengesteld. Andere landen in de EU dragen wel bij met cofinanciering door de overheid. De EU-verordening laat deze mogelijkheid open, er is geen financiering door nationale overheden vereist.

Begin dit jaar zijn er onregelmatigheden geconstateerd in de uitvoering van de schoolfruitregeling over eerdere schooljaren. Ik heb uw Kamer hierover geïnformeerd op 2 juli 2014 (Kamerstuk 22 112, nr. 1874). De uitvoering van de regeling vond tot 1 januari 2014 in medebewind plaats door het Productschap Tuinbouw (PT). Hoewel de verantwoordelijkheid van een EU-conforme uitvoering van de schoolfruitregeling primair de verantwoordelijk van de subsidieaanvrager is, is uit onderzoek gebleken

dat er door het PT een te ruime interpretatie van de regeling is gehanteerd, hetgeen tot onregelmatigheden heeft geleid. Bij het uitblijven van EU-conformiteit legt de Europese Commissie financiële correcties op. Dit heeft bijgedragen aan het ontstaan van onduidelijkheid bij de toepassing bij de subsidieaanvragers over de uitvoeringseisen. Na overleg met de schoolfruitleveranciers is inmiddels een schikking getroffen 2013/2014.

Op 28 en 29 oktober jl. hebben de 6 leveranciers van schoolfruit aan RVO.nl laten weten dat zij afzien van deelname omdat de schoolfruitregeling in hun ogen niet goed uitvoerbaar is. In dat verband wil ik graag benadrukken dat voorop staat dat een EU-conforme uitvoering van de regelgeving noodzakelijk is om verdere onregelmatigheden te voorkomen. Er heeft veelvuldig en intensief overleg plaatsgevonden met de leveranciers over de nationale schoolfruitregeling voor 2014/2015.

De leveranciers hadden een aantal wensen tot aanpassing, die voor een deel op continuering van de onregelmatigheden zouden neerkomen. Wel heb ik een aantal aanpassingen verricht die aan een aantal wensen van de ondernemers tegemoet kwamen. Zo is de nationale regeling aangepast voor wat betreft de ingangsdatum van het schoolfruitprogramma en de herverdeling van de scholen onder de leveranciers.

Twee andere knelpunten met betrekking tot de subsidiabiliteit van de gemaakte kosten (het kunnen declareren van kosten voor eigen arbeid en vaste kosten per product), zijn voorgelegd aan de Europese Commissie. Daarbij is er op aangedrongen om de Europese verordening op deze punten aan te passen. Tot die tijd blijf ik aan de huidige Europese kader gebonden en kan aanpassing niet plaatsvinden omdat anders wederom strijdigheid met de Europese regelgeving ontstaat. Bij het uitblijven van EU-conformiteit legt de Commissie immers financiële correcties op.

De leveranciers hebben eerder aangegeven dat de aangepaste voorwaarden voor het programma duidelijk waren en hebben zelf een erkenningsaanvraag ingediend onder de nieuwe voorwaarden. Het is daarom opmerkelijk dat de leveranciers zich, na alle gedane inspanningen, in dit late stadium terugtrekken. Daar komt bij dat de leveranciers zich terugtrekken op het moment dat het EU-cofinancieringspercentage voor het schoolfruitprogramma wordt verhoogd van 50% naar 75%. De scholen en vooral ook hun leerlingen worden hier helaas de dupe van.

Tenslotte wil ik graag benadrukken dat nieuwe leveranciers van schoolfruit zich nog altijd kunnen melden. Naar aanleiding van de publiciteit over de terugtrekking van de bestaande leveranciers heeft RVO.nl reeds diverse informatieverzoeken daartoe ontvangen.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
S.A.M. Dijkema